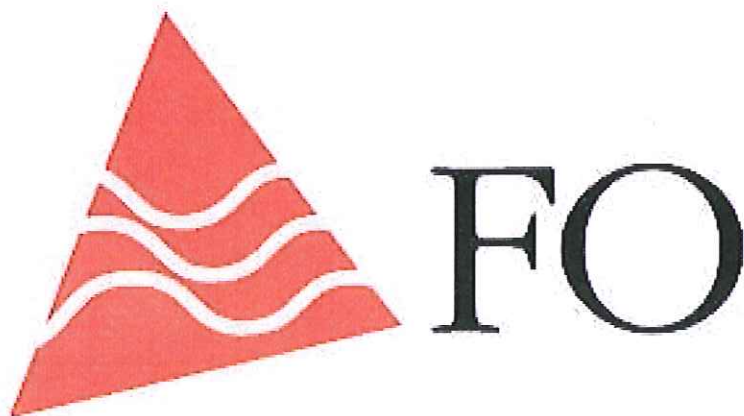

**Til
Arbeids- og sosialkomiteen
Stortinget**

Fellesorganisasjonen (FO)

Høringsmøte 2010

Kommentarer til St.prp.nr. 1 S (2010-2011)

Fra det kongelige arbeidsdepartement

Høringsmøte i Arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget 15.10.2010

Prop. 1 S fra Arbeidsdepartementet

Kommentarer fra Fellesorganisasjonen (FO)

Fellesorganisasjonen (FO) organiserer 25.000 barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsarbeidere. Hovedparten av medlemmene arbeider innenfor offentlige helse- og sosiale tjenester.

Innsats mot fattigdom

Innsatsen mot fattigdom utgjør nær 300 millioner kroner i budsjettforslagene fra ulike departementer. FO mener dette er for svakt når vi vet at 10 prosent av Norges befolkning fortsatt tilhører familier med lavinntekt. Vi ser gode ansatser i riktig retning, for eksempel gjennom å bevilge midler til målrettede tiltak mot frafall i videregående skole, øremerket styrking av barnevernet og midler til rustiltak. Vi vil også gi ros til regjeringen for at den nå satser på konkrete tiltak for å redusere ufrivillig deltid, som først og fremst er et problem for kvinner. FO har merket seg at dette skal være en satsning over 3 år.

Kvalifiseringsprogrammet

En viktig vei ut av fattigdom går gjennom utdanning og arbeid. Kvalifiseringsprogrammet er et tiltak som regjeringen har iverksatt for å bedre levekårene for utsatte grupper. I denne proposisjonen foreslås det å innlemme kvalifiseringsprogrammet i kommunerammen. Vi har sett mange eksempler på at midler som legges inn i kommunerammen forsvinner til andre tiltak enn de det var ment for. Sist skjedde dette med frie midler til barnevernet i år. I denne sektoren tar Regjeringen nå grep gjennom øremerking. FO mener at midlene til kvalifiseringsprogrammet også må øremerkes og ber komiteen vurdere dette.

Inntektssikring – forsvarlig minstenivå

En annen viktig vei ut av fattigdom er å sørge for at de som av ulike grunner ikke kan komme i arbeid eller som bare delvis kan arbeide, har et inntektsnivå som gir en forsvarlig levestandard. FO har ved flere anledninger tatt opp at minstenivået i folketrygden må heves, fordi alt for mange som har sin hovedinntekt gjennom folketrygden må søke kommunen om supplerende økonomisk sosialhjelp. Undersøkelser viser nå at hver 5. deltaker i kvalifiseringsprogrammet mottar supplerende sosialhjelp i tillegg til kvalifiseringsstøtten. Videre viser funn i datamateriale fra SSB og Telemarksforskning at det utbetales mer sosialhjelp enn veiledende livsoppholdssats og nøktern boustgifter skulle tilsi. Dette betyr at det i stor grad søkes om tilleggssytelser. Dette er en belastning for brukere, og medfører at NAV-ansatte må bruke mer tid på saksbehandling.

En målsetting med NAV-reformen var å redusere tiden som brukes på saksbehandling, og gi mer rom for de ansatte til å drive individuell oppfølging. For at målsettingen skal bli realitet må det gjøres noe med minstenivået på trygder og stønader.

FO mener:

- Minstenivået for pensjon i folketrygden må heves
- Kvalifiseringsstøtten må heves til 3 G
- Økonomisk sosialhjelp må være nasjonalt normert, og ligge på et nivå som tilsvarer de anbefalte satsene fra Statens institutt for forbruksforskning (SIFO).

Dagpenger

FO går imot at særregler for dagpengemottakere over 64 år avvikles. Regjeringen begrunner forslaget med at den nye alderspensjonen og den seniorpolitiske innsatsen legger til rette for at flere skal arbeide lenger. Til tross for at det finnes eksempler på arbeidsgivere som er mer positiv til å ansette eldre arbeidstakere enn tidligere, vil FO hevde at eldre arbeidstakere stadig er sårbare på arbeidsmarkedet. Hvordan de økonomiske intensivene som den nye alderspensjonen bygger på vil virke er høyst usikker. At den favoriserer de som har god helse og rammer sosialt skjevt synes imidlertid klart.

Arbeidsmarkedstiltak

Regjeringen legger vekt på at arbeidsmarkedstiltak og IA-avtalen er sentrale virkemidler i arbeidet for å inkludere utsatte grupper. Det er derfor oppsiktsvekkende at budsjettforslaget legger opp til en reduksjon i antall tiltaksplasser. Tiltaksnivået i 2010 ligger på 75 000 plasser (s.87) mens det for 2011 gis rom for om lag 71 200 tiltaksplasser i gjennomsnitt.

FO etterlyser regjeringens bebudede sysselsettingsstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne og mener at beredskapen for arbeidsmarkedstiltak må økes. FO vil særlig peke på at personer med utviklingshemning må inkluderes i myndighetenes arbeidsmarkedspolitik. Arbeid med bistand må styrkes for denne gruppen, og det må være tilstrekkelig kompetanse til å ivareta behovet for slik bistand.

Situasjonen i NAV

FO er særlig opptatt av at kvalitetsutvikling i NAV må omfatte både kommunale og statlige tjenester. I proposisjonen omtales kun statlig del og det synes som en helhetlig forståelse av partnerskapet mangler.

For å styrke kvalitet i tjenestene og oppnå NAVs målsetting om å hjelpe folk ut i arbeid og utdanning må det satses mer på å styrke sosialfaglig kompetanse ved NAV-kontorene. Det er behov for å beskrive og synliggjøre kunnskap, metoder og tilnærming som er i arbeidsfeltet og løpende evaluere praksis. Forskere og fagutviklere bør plasseres inn i tjenesten.

FO foreslår at det opprettes sosialfaglige spesialiststillinger ved alle NAV-kontor og i tillegg relevant videreutdanning/mastergrad/klinisk utdanning. Disse knyttes primært til oppfølging av særskilte grupper innenfor kvalifiseringsprogrammet. Det må snarest avklares hva som skal skje med HUSK-programmene i 2012. FO har en sterk forventning om at prosjektet gjøres til en varig arbeidsmåte.

Rambøllrapporten

FO støtter at utredningsarbeidet om langsiktig kompetansebehov som er gjort av Rambøll Management bringes inn i Kunnskapsdepartementets arbeid med en stortingsmelding om

utdanning for velferdstjenestene som skal legges fram i 2011. FO mener det er viktig og riktig å se på utdanningene til velferdstjenestene i sammenheng. Vi ser at departementet vil ta initiativ overfor Arbeids- og velferdsdirektoratet for å utvikle en helhetlig strategi for kompetanseutvikling og medarbeiderutvikling som ivaretar både rekruttering, faglig utvikling, fastholdelse av kompetente medarbeidere og god lederopplæring. Det er av vesentlig betydning at disse to arbeidene tar utgangspunkt i Rambøll og avstemmes med hverandre.

Oppfølging av ekspertgruppen, del 3

Vi har merket oss at departementet deler ekspertgruppas vurdering av at det er ønskelig med en leder av NAV-kontorene. FO mener at det fortsatt må være fleksibilitet rundt valget av ledelsesmodell i NAV. Erfaringer har vist at to-delt ledelse noen steder har vært nødvendig for å sikre oppmerksomhet om de kommunale tjenestene med basis i sosialfaglig arbeid. Vi ser at det kan være gode grunner for enhetlig ledelse, men dette vil variere ut fra lokale forhold og bør bestemmes i den lokale partnerskapsavtalen uten sterke sentrale føringer. Uansett valg av ledelsesform er det viktig å sikre en ledelse som ivaretar det totale faglige og administrative ansvaret ved NAV-kontoret.

Ved etablering av NAV-kontorene har kommunene selv kunnet velge hvilke tjenester utover de lovbestemte minimumstjenester de vil legge til NAV-kontoret. Ekspertgruppa synes å mene at det er behov for å redusere bredden i oppgaveporteføljen, fordi bredden kan indikere at kontorets oppmerksomhet om arbeid og aktivitet reduseres. I ekspertgruppas utredning framstår de mest utsatte brukerne, eksempelvis de med rusproblemer, som belastende for NAV-kontorene. FO ønsker å minne om at målet med NAV-reformen også var å nå de som trenger sammensatte tjenester og som står lenger fra arbeidsmarkedet. Å bryte med dette vil være å bryte med reformens grunnleggende tanker.

Oslo, 15.10.2010

Randi Reese
Forbundsleder